

Hacfort. Er blijkt mijns inziens uit dat in 1324 „dat alinge goet to Hacvorde” aan Gelre leenroerig was.

Het huis Hacfort met voorburcht en vesten komt als een leen van de heerschap Bronchorst voor in 1392, toen Willem heer van Bronchorst daarmede beleende Jacob van Hacfort (Robidé van der Aa op Hacfort en Geld. Volksalm. 1898, bl. 56).

In een leenboek van Bronchorst op het Algemeen Rijksarchief nu vond ik nog de volgende acte waarin ook weder sprake is van het huis Hacfort.

Otto here to Bronchorst ende to Borculo beleent Geert van Hacforden syne lene na ynhalt der ailden leenboek; item dat huys to Hacfoirden ende dat, erve to Hacfoirde tot een pondig leen; item den teenden ynder Wederschyn pondig; item enen teenden gelegen bi Hacforden bilangs der beecke by Hacfoirden tot een vyfmarken lene. Hier over waren onse mannen Frederik van Steenre en Willem Lansinck. Gegeven 1430 manendags na sente Lamberts dage. (1430 Sept 18).

J. D. WAGNER.

De naamsoorsprong van het geslacht van Hondenberch.

In het Armorial Général noemt Rietstap als wapen van het Overijsselsch geslacht *van Hondenberch*, dat in het midden van de 15e eeuw op Singraven zetelde: in goud een kruis geschaakt van zilver en rood. Bij de bestudeering van de markegrens van Helpman en de ten Zuiden daarvan gelegen buurtschap Dilgt onder Haren bij Groningen blijkt me, dat als eigenaren van een terrein Hondenberg aldaar voorkomen personen van verschillende naam, doch met een zelfde wapen, althans blijkens hun zegel.

In 1337 schenkt Rodulphus fil. Ecberti de *Thillichte* een tiende in Dilgteresch. In dorso van de schenkingsakte¹⁾ staat: Dit is Hundeborges acker. Het zegel vertoont het wapen met geschaakt kruis en randschrift: s. Rodulphi de Dillachte.

In 1428 gaat de rentmeester van Johan *Hundeberch* namens dezen een ruiling aan van landen aan de Zuidzijde van Helpman.

In 1437 verkoopt Hundek *Hundeborch* bijgestaan door zijn broeder Rolof ten overstaan van bureu van Helpman en Dilgt het *Hundeborch*serf bij Dilgt.

In 1438 verkoopt Rolof *Hundeberch* een tiende voor de *Hundeborch* in de buurschap Dilgt. Hij voert het geschaakte kruis en als helmteeken een antieke vlucht.

In 1438 verkoopt Otto *Duyswolt* met de kinderen van zijn broeder het *Duyswolt*goed bij de *Hondeberch* in de marken Dilgt en Helpman. Ook hij voert een geschaakt kruis. Niet onwaarschijnlijk behoort hij tot hetzelfde geslacht. Of Otto *ter Hanzouwe*, burgemeester van Groningen, ook hiertoe behoort, betwijfel ik. Hij voert aan een koopakte²⁾ van 1464 een zegel met hetzelfde wapen, doch als helmteeken: het geschaakte kruis. De naam *Hanzouwe* ontleent hij aan het goed van dien naam bij Eelde. Aangezien van de herkomst van familie-

¹⁾ Deze en de volgende akten zijn in het archief van de abdij Essen (Inv. n°. 4 reg. 6, 21, 28, 29 en 30) in het rijksarchiefdepot te Groningen.

²⁾ Archief van de commanderie Wijtwerd (inv. n° 21 reg. n° 83) in het rijksarchiefdepot te Groningen.

namen gewoonlijk weinig bekend is, heb ik gemeend dit even te moeten vastleggen; het betreft overigens een familie, van wie weinig bekend schijnt.

W. G. FEITH.

Hoffmann-Momma.

In dit Maandblad jaarg. XXIII k. 27, 106, 141, 238, 270, 302, 331, XXIV k. 91 en XXXVI k. 154—155 verschenen mededeelingen over Ds. *Henricus Hoffmann*, predikant te Bennekom, aldaar overl. 25 Maart 1759 en over diens afstammelingen. Te laatstgenoemder plaatse in jg. XXXVI heb ik zelf verschillende mededeelingen verstrekt over zijn dochter *Diena Hoffmann*, gehuwd met *Arnoldus Vos* uit Arnhem.

In jg. XXIII k. 27 wordt gezegd, dat deze *Diena Hoffmann* volgens familie-overlevering gesproten zou zijn uit een liaison van den lateren predikant *Henricus Hoffmann* — toen deze nog huisleeraar was aan het Hof van Mecklenburg-Strelitz — met een prinses *Louise van Mecklenburg-Strelitz*.

Hoe voorzichtig men toch moet zijn met dergelijke familie-overleveringen, leerde mij een vondst in deel 1737—1738 van de *Momberschap-verborgingen der Veluwe*. Daarin vindt men op 13 Febr. 1738, dat de Scholt heeft: „Staat en inventaris doen maacken en instellen bij de „Heer *Henricus Hoffmann*, predikant te Bennekom, „weduwnaer en boedelhouder van *Gerardyna Marckelhoff* „in leven echtelieden, etc.”

Uit de acte blijkt verder: „dat deze gewesene echtelieden in den huwelijken staet sijn getreden sonder „huwelijcxen voorwaerden en dierhalven nae den Lantregt „van Veluwe in gemeenschap van goederen; en sijn uyt „dit huwelijk gesproten twee kinderen met naemen „*Johannes Adolphus Hoffmann* en *Gerardyna Hoffmann*.”

Na deze acte volgt de deeling der achtergelaten goederen tusschen den predikant en deze 2 kinderen.

De overlevering van onechte geboorte van *Diena Hoffmann* vervalst dus hiermede.

W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Ketell.

(XLI 30, 201).

Nog vond ik vermeld 18 Dec. 1653 not. L. van Vuyren, Utrecht, Jr. *Rudolph Ketell*, heer van Vuylcop.

Protocol not. Jan van Vechoven, Utrecht.

19 Aug. 1647. *Jan Berents Ketell*, bejaert gesell, dienaer van vrouwe doyarriere van Coninxvrij, vermaakt de samentlicke kinderen van zijn zuster Claesgen Rycken, huysvr. van Jan Keyser 1/2, de kinderen van Wulffgen Rycken, huysvr. van Cornelis Wicherts zijn zuster 1/2 overminderd hetgeen komt aan de kinderen van *Roeloff Ketell* en van *Beerent Ketell* beide zijn neven, ieder 300. gld. etc.

Naar de voornamen te oordeelen zullen deze tot de behandelde *Ketell's van Hackfort* behoord hebben. Van de volgende waag ik niet dit te beslissen.

Protocol not. Gerrit van Waey, Utrecht.

18 Mey 1641 *Margaretha Jurriaans van Oostrum* is geh. met *Adriaan Goossens Ketell*.

8 Mey 1665 not. Jan van Vechoven, Utrecht, als getuige: *Johannes Ketell*, boekverkooper te U.